

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK
ORTAK SEÇMELİ DERSLER
2026-2027 GÜZ YARIYILI

0100162	Türk Kültürü		T+U	Kredi	AKTS
Yarıyıl	Kodu	Adı			
2	0100162	Türk Kültürü	2	2	3

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ORTAK SEÇMELİ DERSLER

Dersin Türü:

Seçmeli

Dersin Amacı:

Bu dersin temel amacı, Türk kültürünün tarihsel derinliğini ve yaşayan pratiklerini Dede Korkut Anlatıları üzerinden disiplinler arası bir bakış açısıyla analiz etmektir. Ders boyunca, Türk milletinin göçebelikten yerleşik hayata geçiş sürecindeki toplumsal dönüşümü, kadim inanışlar ile İslami değerlerin sentezini ve bu birikimin günümüzdeki Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) unsurlarına nasıl evrildiğini incelemek hedeflenmektedir. Öğrencilerin; Türk kültürünün temel kodlarını, aile yapısını, adalet anlayışını ve doğa ile kurduğu bağı metin analizleri yoluyla kavramaları ve kültürel süreklilik bilinci kazanmaları amaçlanmaktadır.

Ders İçeriği:

Dersin içeriği; Türk dünyasının ortak mirası olan Dede Korkut hikâyelerini merkezine alarak, bu metinlerdeki kültürel katmanları ortaya çıkarmaya odaklanır. Bu kapsamda; • Sözlü Gelenekler: Ozanlık, anlatı kültürü ve dilin korunması, • Toplumsal Pratikler: Ad verme ritüelleri, töre, hukuk, kadının statüsü ve "alp" tipi, • İnanç ve Değerler: Eski Türk mitolojisinin (Gök Tanrı, tabiat kültürleri) İslami dönemle sentezi, • Maddi ve Manevi Kültür: At kültürü, mutfak geleneği (toy/şölen), barınma (otağdan eve geçiş) ve geleneksel el sanatlarının sembolik dili, • Yaşayan Miras: Geçiş dönemi eserlerindeki motiflerin günümüz halk hekimliği, geleneksel sporlar ve ritüeller üzerindeki yansımaları ele alınmaktadır.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Yok

Dersi Veren:

Doç. Dr. Tuba ALPTEKİN tuba.kaplan@kilis.edu.tr

Dersin Yardımcıları:

Yok

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: İlgili ders notları Muharrem Ergin – Dede Korkut Kitabı Semih Tezcan & Boeschoten – Dede Korkut Oğuznameleri M. Öcal Oğuz – Somut
Kaynakları	: Olmayan Kültürel Miras Nedir?
Dökümanlar	: Muharrem Ergin – Dede Korkut Kitabı Semih Tezcan & Boeschoten – Dede Korkut Oğuznameleri M. Öcal Oğuz – Somut Olmayan Kültürel
Ödevler	: Miras Nedir?
Sınavlar	:

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 60	Alan Bilgisi	: 40

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Somut olmayan kültürel mirasın temel kavramları ele alınarak, Dede Korkut anlatılarının Türk kültürünün kadim kodlarını taşıyan bir yaşam rehberi olma özelliği tartışılır.		
2	Bilge bir figür olan Korkut Ata'nın kimliği üzerinden ozanlık geleneği ve kopuzun Türk toplumsal hayatındaki kutsal ve birleştirici gücü incelenir.		
3	Türk mitolojisinin temel direkleri olan doğa kültürleri; ağaç, su ve dağ sembolizmi üzerinden Dede Korkut'taki mitolojik unsurların günümüz halk inanışlarındaki izleri sürülür.		
4	Bamsı Beyrek hikâyesi merkezinde, Türk kültüründe çocukluktan yetişkinliğe geçişin en önemli basamağı olan "ad kazanma" ve rüştünü ispat etme ritüelleri analiz edilir.		
5	Bani Çiçek ve Burla Hatun gibi güçlü kadın figürleri üzerinden, kadim Türk toplumundaki "Alp Kadın" modeli ve aile yapısının temel dinamikleri değerlendirilir.		
6	Deli Dırmal hikâyesi aracılığıyla, Türk kültüründeki adalet anlayışı, otoriteye bakış ve misafirperverlik geleneğinin etik sınırları modern bir bakış açısıyla tartışılır.		
7	Hikâyelerde tasvir edilen büyük şölenler ve "toy" geleneği üzerinden, Türk mutfak kültürünün toplumsal dayanışma ve paylaşım pratiklerindeki işlevi ele alınır.		
8	Ara Sınav Haftası		
9	Metinlerdeki dua ve ritüel sahneleri üzerinden, Gök Tanrı inancına ait unsurların İslami değerlerle nasıl harmanlanarak yeni bir sentez oluşturduğu gözlemlenir.		
10	Atın kutsiyeti ve avcılık gelenekleri çerçevesinde, Türklerin doğa ve hayvanlar dünyasıyla kurduğu simbiyotik bağın gündelik hayata yansımaları incelenir.		
11	Türk estetiğinde önemli bir yer tutan renk sembolizmi ve sayıların gizemi, anlatılardaki kodlar üzerinden halk sanatındaki yansımalarıyla birlikte çözülür.		
12	Göçebelikten yerleşik hayata geçiş süreci; otağ kültüründen geleneksel Türk evi mimarisine ve mekân kullanım alışkanlıklarına kadar geniş bir yelpazede analiz edilir.		
13	Hikâyelerdeki sağaltma sahnelerinden yola çıkılarak, halk hekimliği ve geleneksel doğa bilgisinin kuşaktan kuşağa nasıl aktarıldığı üzerine durulur.		

Ders Konuları		
Hafta	Konu	Ön Hazırlık
14	Dede Korkut anlatılarının günümüz modern sanatında, sinemasında ve dijital dünyasında nasıl yeniden üretildiği ve kültürel sürekliliğin nasıl sağlandığı tartışılarak ders tamamlanır.	Dökümanlar
15	Yıl Sonu Sınavı	

Dersin Öğrenme Çıktıları	
Sıra No	Açıklama
Ö01	Türk kültürünün tarihsel gelişimini ve temel dinamiklerini Dede Korkut anlatıları üzerinden analiz edebilme becerisi kazanır.
Ö02	Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) kavramını tanımlayarak, bu mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasının önemini kavrar.
Ö03	Eski Türk toplum yapısındaki aile, adalet, kahramanlık ve töre gibi kavramların, yerleşik hayata geçiş ve İslamiyet ile uğradığı dönüşümü değerlendirir.
Ö04	Sözlü kültür ürünlerinde yer alan sembolik dili (renkler, sayılar, tabiat kültürü) çözümleyerek Türk estetik anlayışının temellerini açıklar.
Ö05	Kendi yaşam çevresindeki somut olmayan kültürel miras öğelerini bilimsel bir yöntemle gözlemleme, belgeleme ve raporlama yetisi geliştirir.

Programın Öğrenme Çıktıları	
Sıra No	Açıklama
P02	Öğrenciler, farklı disiplinlere ait bilgi ve yaklaşımları ilişkilendirerek disiplinler arası bakış açısı kazanır ve bu yaklaşımı akademik, mesleki ve toplumsal uygulamalara yansıtır.
P03	Öğrenciler, kendi program derslerine ek olarak sunulan ortak seçmeli dersler aracılığıyla ilgi alanları ve yetenekleri doğrultusunda bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirir.
P05	Öğrenciler, ortak seçmeli ders etkinlikleri aracılığıyla iletişim, ekip çalışması ve iş birliği becerileri geliştirir; toplumsal ve etik sorumluluk bilinci kazanır.
P06	Öğrenciler, ortak seçmeli dersler sayesinde kişisel ve mesleki gelişimlerini destekleyen çok yönlü bir öğrenme profili oluşturur ve yaşam boyu öğrenme bilinci geliştirir.
P04	Öğrenciler, disiplinler arası bilgi ve deneyimleri bütünleştirerek problemlere eleştirel ve yaratıcı çözümler üretir.
P01	Öğrenciler, kendi alanları dışındaki disiplinlere ait temel kavram, kuram ve yöntemleri tanımlar ve çok yönlü düşünme becerisi geliştirir.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yüğü Saati
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Ç. Süresi	14	4	56
Ödevler	14	0	0
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yüğü			88
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları						
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek						

	P01	P02	P03	P04	P05	P06
Tüm	5	4	4	4	3	4
Ö01	5	4	4	4	2	4
Ö02	4	5	4	3	4	4
Ö03	5	5	4	4	2	4
Ö04	5	4	4	4	1	4
Ö05	4	4	5	4	5	4